

УДК 342.6

DOI <https://doi.org/10.32782/2521-6473.2024-3.6>

В. І. Павленко, здобувач освітнього рівня доктора філософії
кафедри публічного та приватного права
Університету митної справи та фінансів

КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ВИЯВЛЕННЯ, РОЗШУКУ ТА УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ, ОДЕРЖАНИМИ ВІД КОРУПЦІЙНИХ ТА ІНШИХ ЗЛОЧИНІВ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЙОГО АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ

Статтю присвячено дослідженню контролю за діяльністю Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА). Обґрунтовано, що контроль за діяльністю АРМА характеризує його адміністративно-правовий статус як центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом, а також забезпечує ефективність здійснення повноважень АРМА, його самостійність та незалежність, унеможливлення втручання в його діяльність інших органів та осіб.

Запропоновано контроль за діяльністю АРМА поділяти на загальний (поширюється на всі органи виконавчої влади, що не виключає встановлення її окремих особливостей їх реалізації щодо АРМА) та спеціальний (передбачаються Законом та застосовується виключно до АРМА), який включає державний контроль (здійснюється відповідними органами державної влади як безпосередньо, так і через інших суб'єктів), самоконтроль (здійснюється самостійно АРМА) та громадський контроль (здійснюється громадською радою при АРМА, інститутами громадянського суспільства).

Охарактеризовано незалежну зовнішню оцінку діяльності АРМА та щорічний зовнішній аудит діяльності АРМА, підготовку АРМА щорічного звіту та внутрішній аудит діяльності АРМА, а також громадський контроль. Встановлено наявність прогалин та колізій положень законодавства, яким врегульовано порядок та строки проведення незалежної зовнішньої оцінки діяльності АРМА та щорічного зовнішнього аудиту діяльності АРМА. Акцентовано увагу на необхідності законодавчого встановлення порядку визначення міжнародної або національної аудиторської компанії, яка буде здійснювати щорічний аудит діяльності АРМА. Критично оцінено поділ зовнішнього аудиту діяльності АРМА на аудит фінансової звітності АРМА та операційний аудит (управлінський аудит) діяльності АРМА.

Запропоновано внесення змін до положень чинного законодавства.

Ключові слова: АРМА, адміністративно-правовий статус, спеціальний статус, контроль, самоконтроль, громадський контроль, незалежна зовнішня оцінка діяльності, щорічний зовнішній аудит, щорічний звіт, внутрішній аудит.

V. I. Pavlenko. Control over the activities of the National Agency of Ukraine for the identification, search and management of assets obtained from corruption and other crimes as an element of its administrative and legal status

The article is devoted to the study of control over the activities of the National Agency of Ukraine for the Identification, Search and Management of Assets Obtained from Corruption and Other Crimes (ARMA). It is substantiated that the control over the activities of ARMA characterizes its administrative and legal status as a central body of executive power with a special status, and also ensures the effectiveness of the exercise of ARMA's powers, its autonomy and independence, and the impossibility of interference in its activities by other bodies and persons.

It is proposed to divide control over the activities of ARMA into general (applies to all bodies of executive power, which does not exclude the establishment of specific features of their implementation in relation to ARMA) and special (prescribed by the Law and applied exclusively to ARMA), which includes state control (carried out by relevant state authorities both directly and through other subjects), self-control (performed independently by ARMA) and public control (performed by the public council under ARMA, institutions civil society).

The independent external assessment of ARMA activities and the annual external audit of ARMA activities, preparation of ARMA annual report and internal audit of ARMA's activities, as well as public control are described. The presence of gaps and conflicts in the provisions of the legislation regulating the procedure and terms of conducting an independent external assessment of ARMA activities and an annual external audit of ARMA activities was established. Attention was focused on the necessity of legislative establishment of the procedure for determining the international or national audit company that will carry out the annual activities of ARMA. The division of the external audit of ARMA activity into an audit of ARMA financial statements and an operational audit (management audit) of ARMA activities is critically evaluated.

Amendments to the provisions of the current legislation are proposed.

Key words: ARMA, administrative-legal status, special status, control, self-control, public control, independent external assessment of activity, annual external audit, annual report, internal audit.

Постановка проблеми. Контроль за діяльністю Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (далі – АРМА) характеризує його адміністративно-правовий статус як центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом.

Одночасне законодавче закріплення підзвітності АРМА Верховній Раді України, підконтрольності та відповідальності перед Кабінетом Міністрів України, згідно з ч. 2 ст. 2 Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» [1] (далі – Закон) та абз. 2 п. 1 Положення про АРМА, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2018 р. № 613 [2], та необхідність забезпечення самостійності та незалежності АРМА, а також унеможливлення втручання в його діяльність інших органів та осіб, реально може бути досягнуто лише шляхом збалансованого визначення та реалізації контролю за діяльністю АРМА. Підвищує значення контролю за діяльністю АРМА й «чутливість» сфери здійснення його повноважень – виявлення, розшук та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, особливо в контексті євроінтеграційних прагнень України як держави кандидата на членство у Європейському Союзі, адже обов'язкове ефективне функціонування незалежних національних інституцій з виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від злочинної діяльності передбачається в *acquis* Європейського Союзу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання здійснення різних видів контролю за центральними органами виконавчої влади, у тому числі із спеціальним статусом в різні часи опрацьовували такі відомі вчені як В.Б. Авер'янов, О.Ф. Андрійко, Ю.П. Битяк, Л.Р. Біла-Тіунова, М.І. Козюбра, І.Б. Коліушко, Т.О. Коломоєць, К.В. Колпаков, О.І. Лавренова, С.В. Осауленко, О.І. Миколенко, Д.В. Приймаченко, О.П. Хамходера, О.І. Харитоновна та ін. Окремих аспектів контролю за діяльністю АРМА торкалися у своїх працях А.М. Давидюка, Т.Є. Зелькіна, І.С. Ковальчук, Р.І. Крамар. Проте загальність та фрагментарність існуючих праць актуалізує необхідність системного дослідження здійснення контролю за діяльністю АРМА. У зв'язку з цим, **мета статті** – виокремити та охарактеризувати передбачені законодавством види контролю за діяльністю АРМА як елементу його адміністративно-правового статусу.

Виклад основного матеріалу. Аналіз чинного законодавства вказує, що передбачені види контролю за діяльністю АРМА необхідно поділяти на загальні (поширюються на всі органи виконавчої влади, що не виключає встановлення й окремих особливостей їх реалізації щодо АРМА) та спеціальні (передбачаються Законом та застосовується виключно до АРМА).

Спеціальні види контролю за діяльністю АРМА, передбачені положеннями Закону, умовно можна поділити на державний контроль (здійснюються відповідними органами державної влади як безпосередньо, так і через інших суб'єктів), самоконтроль (здійснюється самостійно АРМА) та громадський контроль (здійснюється громадською радою при АРМА, інститутами громадянського суспільства).

Державний контроль за діяльністю АРМА здійснюється шляхом проведення незалежної зовнішньої оцінки діяльності АРМА, яка є формою зовнішнього контролю діяльності АРМА, що підтверджується й найменуванням суб'єкта, уповноваженого здійснювати таку оцінку – комісія із зовнішнього контролю, яка функціонує у складі трьох осіб, яких визначають Президент України¹, Верховна Рада України та Кабінет Міністрів України. Члени комісії зовнішнього контролю, згідно з абз. 2 ч. 1 ст. 12 Закону [1], діють незалежно та не повинні виконувати будь-яких доручень, вказівок, наданих будь-якою особою. В наведеному положенні окрім встановлення незалежності членів комісії зовнішнього контролю також передбачено заборону втручання у їх діяльність інших осіб, що є важливою гарантією реального забезпечення їх незалежності. При цьому, зазначену заборону необхідно тлумачити розширювально, зараховувавши до таких «будь-яких осіб» усіх органів державної влади (у тому числі, уповноважених їх призначати до складу комісії зовнішнього контролю), органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, а також інших фізичних та юридичних осіб. Крім того, для здійснення оцінки члени комісії наділяються правом доступу до матеріалів, іншої інформації (документів) АРМА та проведення конфіденційних інтерв'ю з посадовими особами (абз. 3-5 ч. 1 ст. 12 Закону), а також обов'язком забезпечувати нерозголошення отриманої інформації (абз. 6 ч. 1 ст. 12 Закону) [1].

¹ Уповноваження Президента України визначати одного з членів комісії із зовнішнього контролю, відповідно до положень абз. 2 ч. 1 ст. 12 Закону, може постати предметом дискусій з огляду на відсутність прямого закріплення цього повноваження Президента України в положеннях Конституції України та передбачену п. 31 ч. 1 ст. 106 Конституції України вичерпність повноважень Президента України положеннями Конституції України. На наш погляд, уповноваження Президента України визначати одного з членів комісії із зовнішнього контролю за діяльністю АРМА здійснюється в рамках положень ч. 2 ст. 113 Конституції України, якими передбачено відповідальність Кабінету Міністрів України перед Президентом України, а тому допускає участь останнього у визначенні ефективності діяльності й центральних органів виконавчої влади, які підконтрольні та відповідальні перед Кабінетом Міністрів України. До речі, цією ж нормою Конституції України пояснюється й уповноваження Верховної Ради України визначати одного з членів комісії із зовнішнього контролю, відповідно до положень абз. 2 ч. 1 ст. 12 Закону. Таким чином, повноваження Президента України визначати одного з членів комісії із зовнішнього контролю, відповідно до положень абз. 2 ч. 1 ст. 12 Закону, відповідає положенням Конституції України.

Положеннями Закону не визначено порядку проведення незалежної зовнішньої оцінки діяльності АРМА та форм документів, які складаються за результатом проведення такої оцінки, не передбачено й підзаконного врегулювання цих питань. У зв'язку з цим, процедурний аспект проведення незалежної зовнішньої оцінки діяльності АРМА залишається неврегульованим, що не сприяє ефективності та прозорості під час його проведення.

Невизначеність властива й темпоральному аспекту проведення незалежної зовнішньої оцінки. Положення Закону встановлено лише період часу, за який проводиться незалежна зовнішня оцінка, а саме щорічно (абз. 1 ч. 1 ст. 12 Закону [1]), тобто під час її проведення охоплюються результати діяльності АРМА за відповідний рік (з 1 січня по 31 грудня). Проте, Законом прямо не визначено строки проведення незалежної зовнішньої оцінки діяльності АРМА, а лише опосередковано визначено кінцевий термін його оприлюднення – до 15 квітня включно, оскільки згідно з абз. 7 ч. 1 ст. 12 Закону висновок зовнішньої оцінки діяльності АРМА додається до щорічного звіту АРМА, який, згідно з ч. 4 ст. 12 Закону [1], оприлюднюється до 15 квітня включно на офіційному веб-сайті. Видається, що така невизначеність термінів підготовки висновку незалежної зовнішньої оцінки діяльності АРМА ускладнює роботу з його підготовки, з урахуванням його додавання до щорічного звіту АРМА (що фактично теж вимагає певного часу та не може відбуватися день в день). У зв'язку з цим, процедура проведення незалежної зовнішньої оцінки потребує належного упорядкування.

Невід'ємною складовою незалежної зовнішньої оцінки, згідно з абз. 8 ч. 1 ст. 12 Закону [1], є щорічний зовнішній аудит діяльності АРМА. Проведення такого зовнішнього аудиту має здійснюватися або міжнародною аудиторською компанією, або національною аудиторською компанією, а серед вимог, які пред'являються до них, вказується її обов'язкова належність до «аудиторських»²; її визнання на відповідному ринку України; наявність високої ділової репутації на відповідному ринку України. Останні дві вимоги характеризуються перебільшеною оціночними категоріями, це, як самі по собі поняття «визнання» та «висока ділова репутація», так і використання вказівки на «відповідний» ринок України.

Порядок визначення міжнародної або національної аудиторської компанії, яка буде здійснювати щорічний аудит діяльності АРМА положеннями не регулюється. За таких умов, керуючись положеннями ч. 10 ст. 3 Закону України «Про публічні закупівлі» [3], АРМА здійснює закупівлі послуг міжнародної або національної аудиторської компанії з проведення щорічного зовнішнього аудиту діяльності АРМА з проведенням процедур закупівель, визначених Законом України «Про публічні закупівлі». До основних зауважень цього підходу можемо віднести неврахування специфіки діяльності та сфери здійснення повноважень АРМА та переважна орієнтованість на національних виконавців, внаслідок чого має місце обмеженість участі у процедурах закупівлі міжнародних компаній. Також слід відзначити те, що по суті АРМА самостійно виступає замовником власного щорічного зовнішнього аудиту діяльності АРМА, а тому визначає вимоги до тендерної документації та бере участь у визначенні переможця, який у подальшому здійснюватиме щорічний зовнішній аудит діяльності АРМА.

Аналогічно із незалежною зовнішньою оцінкою діяльності АРМА строки проведення щорічного зовнішнього аудиту діяльності АРМА також не визначені, що ускладнює проведення такого щорічного зовнішнього аудиту з урахуванням його подальшого включення до висновку незалежної зовнішньої оцінки діяльності АРМА.

В останньому реченні абз. 8 ч. 1 ст. 12 Закону [1] встановлено, що форма та зміст звіту про зовнішній аудит діяльності АРМА затверджуються Кабінетом Міністрів України з урахуванням вимог цього Закону. Кабінет Міністрів України на виконання зазначеного положення Закону видав постанову від 24.10.2018 р. № 874 [4], якою зовнішній аудит діяльності АРМА розділив на два види: (1) аудит фінансової звітності АРМА (згідно з п. 2 постанови Кабінету Міністрів України від 24.10.2018 р. № 874 зміст та форма цього звіту визначаються відповідно до міжнародних стандартів аудиту та вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»); (2) операційний аудит (управлінський аудит) діяльності АРМА (складається за формою, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 24.10.2018 р. № 874 та повинен містити інформацію, зазначену в п. 3 цієї постанови).

Змістовний аналіз положень постанови Кабінету Міністрів України від 24.10.2018 р. № 874 свідчить про її суперечність положенням Закону.

По-перше, із змісту положень абз. 8 ч. 1 ст. 12 Закону однозначно вбачається, що поняття «зовнішній аудит» вживається в однині, у зв'язку з чим вочевидь йдеться про проведення одного (єдиного) зовнішнього аудиту, форму та зміст звіту про який (також вжито в однині) уповноважено затвердити Кабінет Міністрів України з урахуванням вимог Закону. Враховуючи це, положеннями Закону не передбачено поділу зовнішнього аудиту діяльності АРМА на аудит фінансової звітності АРМА та операційний аудит (управлінський аудит) діяльності АРМА.

² У відповідності до положень ч. 1 ст. 5 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» аудиторська фірма набуває права на провадження аудиторської діяльності за умови відповідності вимогам цієї статті та в порядку, визначеному цим Законом, в протилежному випадку юридична особа, яка не відповідає вимогам цієї статті, не має права використовувати у своєму найменуванні термін «аудиторська фірма».

По-друге, положеннями абз. 8 ч. 1 ст. 12 Закону уповноважено Кабінет Міністрів України затвердити форму і зміст звіту. Натомість Кабінет Міністрів України щодо аудиторського звіту за результатами аудиту фінансової звітності АРМА використав відсылку на норму, якою відправлено до міжнародних стандартів аудиту (без уточнення конкретних міжнародних документів, які містять такі стандарти) та Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [5]. Інакше кажучи, Кабінет Міністрів України безпосередньо не затвердив форму та зміст цього звіту. Про неналежне виконання Кабінетом Міністрів України зазначеного припису Закону свідчить й те, що акти, до яких відсилає Кабінет Міністрів України також не містять форми та вимог до змісту аудиторського звіту за результатами аудиту фінансової звітності АРМА, оскільки містять загальні правила здійснення аудиторської діяльності та складання аудиторського звіту будь-якої особи. Внаслідок цього не враховано специфіку діяльності АРМА, у тому числі в частині фінансової звітності. Отже, Кабінету Міністрів України слід привести постанову від 24.10.2018 р. № 874 до вимог Закону.

Самоконтроль діяльності АРМА здійснюється через щорічні звіти про свою діяльність та внутрішній аудит діяльності АРМА.

Відповідно до ч. 4 ст. 12 Закону АРМА готує щорічні звіти³ про свою діяльність, які оприлюднюються до 15 квітня включно на офіційному веб-сайті [1]. Такий щорічний звіт, з урахуванням відомостей, які він повинен містити згідно з ч. 5 ст. 12 Закону [1], відображає показники ефективності діяльності АРМА переважно кількісного спрямування.

Внутрішній аудит діяльності АРМА здійснюється сектором внутрішнього аудиту центрального апарату АРМА, утвореним відповідно до п. 2 постанови Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 р. № 1001 [6]. Внутрішній аудит в АРМА здійснюється відповідно до Порядку здійснення внутрішнього аудиту в АРМА, затвердженого наказом АРМА від 02.01.2024 р. № 2 [7]⁴ та планів діяльності АРМА з внутрішнього аудиту, які затверджуються головою АРМА на декілька років (наприклад, План діяльності АРМА з внутрішнього аудиту на 2023-2025 роки [8], План діяльності АРМА з внутрішнього аудиту на 2024-2026 роки [9]).

Важливим в контексті здійснення внутрішнього аудиту є встановлення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику (наказ АРМА від 22.12.2018 р. № 369 [10]), в яких фактори ризику поділяються на фінансовий (наприклад, отримані бюджетні асигнування, публічні закупівлі), ІТ-системи і зв'язок (наприклад, ліцензійне спеціальне програмне забезпечення), кадровий (наприклад, укомплектованість кадрового складу, плинність кадрів), репутаційний (наприклад, скарги на дії працівників), законодавчий (наприклад, частота законодавчих змін), а також проведення «аудиту» внутрішнього аудиту АРМА, зокрема через передбачену наказом АРМА від 11.12.2019 р. № 587 [11] внутрішню оцінку якості внутрішнього аудиту в АРМА.

Громадський контроль здійснюється через низку форм та інструментів. Прийнято вважати, що громадський контроль здійснюється зокрема через звернення громадян (Закон України «Про звернення громадян» [12]), доступ до публічної інформації (Закон України «Про доступ до публічної інформації» [13]), громадські ради при державних органах (Типове положення про громадську раду [14]), консультації з громадськістю (Порядок проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики [14]), громадські експертизи (Порядок сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади [15]), громадські слухання та інші форми відкритих обговорень проєктів (Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» [16]) тощо. Враховуючи, що вищезазначені форми здійснення громадського контролю за діяльністю АРМА передбачаються іншими актами законодавства, додатково в положеннях Закону вони не дублюються, оскільки поширюються на АРМА в загальному порядку і цього законодавець визнає достатнім. Хоча, це не виключає встановлення певних особливостей реалізації окремих із них в АРМА (наприклад, розгляд звернень АРМА визначається Інструкцією про порядок розгляду звернень та організації особистого прийому громадян в АРМА та його міжрегіональних територіальних управлінь [17], Порядком проведення «гарячої» телефонної лінії в АРМА та його міжрегіональних територіальних управлінь [18]).

Єдиним підсиленням громадського контролю за діяльністю АРМА, передбаченим Законом, виявилось у спеціальному регулюванні діяльності Громадської ради при АРМА, зокрема щодо її складу (включає 9

³ Необхідно звернути увагу на те, що в ч. 4 ст. 12 Закону поняття «щорічні звіти» вжито у множині, тобто передбачає підготовку АРМА більш ніж одного щорічного звіту про свою діяльність. При цьому, в положеннях ч. 5 ст. 12 Закону, якою визначено вимоги до змісту, та абз. 7 ч. 1 ст. 12 Закону поняття «щорічний звіт» вжито в однині.

⁴ Примітно, що текст Порядку здійснення внутрішнього аудиту в АРМА, затверджений наказом АРМА від 02.01.2024 р. № 2 на офіційному веб-сайті АРМА не оприлюднено (оприлюднено лише текст наказу АРМА від 02.01.2024 р. № 2), що суперечить п. 4 цього наказу, яким передбачено його оприлюднення невідкладно, але не пізніше 5 робочих днів з дня видання, оскільки цілком очевидно, що оприлюднення наказу передбачає й оприлюднення Порядку здійснення внутрішнього аудиту в АРМА, який затверджується ним і додається до нього. Крім того, відсутність оприлюдненого тексту Порядку здійснення внутрішнього аудиту в АРМА унеможливає визначення його відповідності Порядку здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 р. № 1001, іншим актам чинного законодавства, а також його ефективності з урахуванням специфіки завдань та функцій АРМА. При цьому, попередній Порядок здійснення внутрішнього аудиту в АРМА, затверджений наказом АРМА від 01.08.2022 р. № 181 був оприлюднений на офіційному веб-сайті АРМА.

осіб), відповідності членам окремим вимогам до голови АРМА (пп. 1–3, 7 ч. 3 ст. 3 Закону), порядку їх визначення (за результатами конкурсу [19]), повноважень (ч. 3 ст. 12 Закону [1]). Слід зазначити про продовження роботи щодо підвищення ролі Громадської ради при АРМА (оприлюднено для консультацій з громадськістю проект Закону України «Про внесення змін до статті 12 Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо посилення контрольних повноважень Громадської ради» [20]).

Висновки. Підсумовуючи викладене необхідно зазначити, що контроль за діяльністю АРМА характеризує його адміністративно-правовий статус як центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом, а також забезпечує ефективність здійснення повноважень АРМА, його самостійність та незалежність, унеможливлення втручання в його діяльність інших органів та осіб. Запропоновано контроль за діяльністю АРМА поділяти на загальний (поширюється на всі органи виконавчої влади, що не виключає встановлення й окремих особливостей їх реалізації щодо АРМА) та спеціальний (передбачаються Законом та застосовується виключно до АРМА), який включає державний контроль (здійснюються відповідними органами державної влади як безпосередньо, так і через інших суб'єктів), самоконтроль (здійснюється самостійно АРМА) та громадський контроль (здійснюється громадською радою при АРМА, інститутами громадянського суспільства).

Охарактеризовано незалежну зовнішню оцінку діяльності АРМА та щорічний зовнішній аудит діяльності АРМА, підготовку АРМА щорічного звіту та внутрішній аудит діяльності АРМА, а також громадський контроль. Встановлено наявність прогалин та колізій положень Закону в частині порядку, строків та результатів проведення незалежної зовнішньої оцінки діяльності АРМА та щорічного зовнішнього аудиту діяльності АРМА. Запропоновано шляхи усунення виявлених прогалин та колізій чинного законодавства.

Список використаних джерел:

1. Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів : Закон України від 10.11.2015 р. № 772-VIII. Дата оновлення: 01.01.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/772-19#top> (дата звернення: 01.05.2024).
2. Про затвердження Положення про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів : постанова Кабінету Міністрів України від 11.07.2018 р. № 613. Дата оновлення: 15.08.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/613-2018-%D0%BF#top> (дата звернення: 01.05.2024).
3. Про публічні закупівлі : Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VIII. Дата оновлення: 19.04.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#top> (дата звернення 01.05.2024).
4. Деякі питання оформлення звіту про зовнішній аудит діяльності Національного агентства з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів : постанова Кабінету Міністрів України від 24.10.2018 р. № 874. Дата оновлення: 03.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/874-2018-%D0%BF#n17> (дата звернення 01.05.2024).
5. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII. Дата оновлення: 16.03.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення 01.05.2024).
6. Деякі питання здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту : постанова Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 р. № 1001. Дата оновлення: 01.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1001-2011-%D0%BF#Text> (дата звернення 01.05.2024).
7. Про затвердження Порядку здійснення внутрішнього аудиту в АРМА: наказ Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів від 02.01.2024 р. № 2. URL: <https://arma.gov.ua/files/general/2024/01/03/20240103102718-62.pdf> (дата звернення 01.05.2024).
8. План діяльності АРМА з внутрішнього аудиту на 2023–2025 роки. URL: <https://arma.gov.ua/files/general/2022/12/20/20221220104226-84.pdf> (дата звернення 01.05.2024).
9. План діяльності АРМА з внутрішнього аудиту на 2024–2026 роки. URL: <https://arma.gov.ua/files/general/2024/02/27/20240227093952-52.pdf> (дата звернення 01.05.2024).
10. Про затвердження Критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження діяльності Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, здійснюється відбір об'єктів для проведення планових внутрішніх аудитів та визначається періодичністю проведення таких аудитів: наказ Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів від 22.12.2018 р. № 369. URL: <https://arma.gov.ua/files/general/2022/11/07/20221107151850-77.pdf> (дата звернення 01.05.2024).
11. Про затвердження Порядку здійснення внутрішньої оцінки якості внутрішнього аудиту в АРМА: наказ Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів від 11.12.2019 р. № 587. URL: <https://arma.gov.ua/files/general/2022/11/07/20221107151910-49.pdf> (дата звернення 01.05.2024).

12. Про звернення громадян : Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР. Дата оновлення: 31.12.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 01.05.2024).

13. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI. Дата оновлення: 08.10.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> (дата звернення 01.05.2024).

14. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики: постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 р. № 996. Дата оновлення: 27.06.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF#top> (дата звернення 01.05.2024).

15. Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади: постанова Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 р. № 976. Дата оновлення: 27.06.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/976-2008-%D0%BF/conv#Text> (дата звернення 01.05.2024).

16. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності : Закон України від 11.09.2003 р. № 1160-IV. Дата оновлення: 24.12.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#top> (дата звернення 01.05.2024).

17. Про затвердження Інструкції про порядок розгляду звернень та організації особистого прийому громадян в АРМА та його міжрегіональних територіальних управліннях: наказ Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів від 14.02.2020 р. № 107. Дата оновлення: 14.02.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0374-20#top> (дата звернення 01.05.2024).

18. Про затвердження Порядку проведення «гарячої» телефонної лінії в АРМА та його міжрегіональних територіальних управліннях: наказ Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів від 29.12.2017 р. № 250. Дата оновлення: 13.07.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0104-18#Text> (дата звернення 01.05.2024).

19. Про затвердження Порядку організації та проведення конкурсу з формування Громадської ради при Національному агентстві з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів: постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2017 р. № 86. Дата оновлення: 15.08.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/86-2017-%D0%BF#n9> (дата звернення 01.05.2024).

20. Проект Закону України «Про внесення змін до статті 12 Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо посилення контрольних повноважень Громадської ради». URL: <https://arma.gov.ua/pages/digital> (дата звернення 01.05.2024).